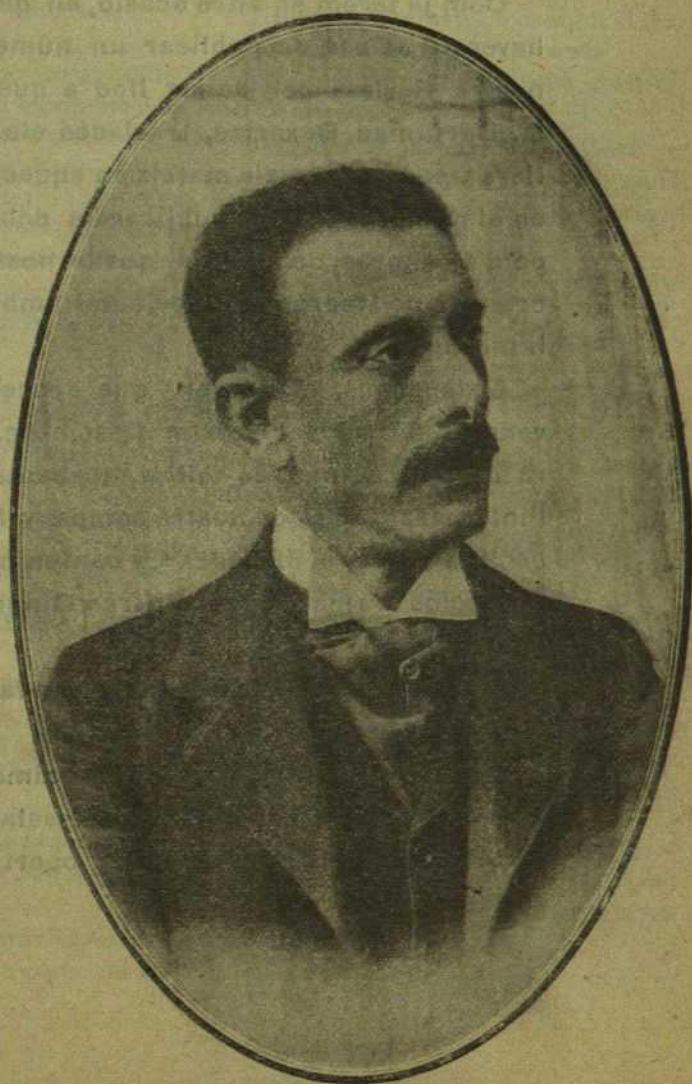

Marian Larra

Comença a repartirse
de folletí
La darrera disbauxa
d'en LLURBA

Preu 15 cts.

Importantissim

Fem avinent als nostres lectors que el número pròxim de **DE TOTS COLORS** no apareixerà.

Aquesta interrupció en la vida regular de la nostra Revista, té origen en un canvi interior de la mateixa, qu'ens obliga a tenir de suspendre per una setmana la publicació.

Com ja ferem en altre ocasió, en que varem haver de deixar de publicar un número de la nostra Revista per donar lloc a que l'editor **D. Bartumeu Baxarias**, trasladés els seus tallers tipogràfics, així mateix en aquesta ocasió en el número pròxim publicarem doble folletí com aleshores, de manera que'ls nostres subscriptors no tindrán cap perjudici amb aquesta interrupció.

Així doncs, el número que apareixerà divendres dia 12 del pròxim Desembre, constarà de 64 pàgines de folletí, acabantse en ell l'interessant obra de nostre company **Sr. Llurba** "La darrera disbauxa" y contenint sencer el preciós dramet de teatre **Gran Guignol** "Eli" (L'apache).

Aquest número se posarà a la venda al preu de 25 cèntims.

Cal fer avinent també que proximament el **Kiosco DE TOTS COLORS** se traslladarà a la mateixa Rambla, [anunciantse oportunament el lloc y el dia.

Contes breus

Per Lleó Tolstoy

I

El Falcó y el Gall

Un falcó se familiarisà tant amb el seu amo, que apenes aquest el cridava que corria a posàrseli sobre l'espatlla.

El gall, al revés; fugia del seu amo cridant quan aquest se li apropava.

Un dia li digué el falcó.

—Vosaltres els galls no sou agraïts; perteneixeu a una raça servil, no vos apropau al vostre amo sino quant teniu fam. Que diferents de nosaltres aucells salvatges! Som forts, el nostre vol es més ràpid qu'el vostre, y no obstant, no fugim dels homes al contrari ens posèm a les seves mans quant ens criden, sempre ens recordem de que'ls devèm els nostres aliments.

El gall li respongué:

—No fugiu dels homes perque no heu vist mai un falcó ròstit, mentres que nosaltres continuament veïem galls cuïts al forn.

II

La Primpcesa dels cabells d'or

En les Indies visqué una primpcesa que tenia els cabells d'or; la seva marastra la tenia avorrida en extrèm y conseguí del zar que la jove fos enviada al desert.

Va desterrarse, doncs, a la primpcesa dels cabells d'or, y en el seu desterro l'abandonà.

La primpcesa va presentarse al cap de cinc dies a casa del seu pare, condu-

ïda per un lleó que la portava montada a les espatlles.

La marastra aconcellà llavors al zar que la deixés perduda en els països salvatges, hont no viuen més que'ls corbs.

Aixis se feu:

Però els corbs la tornaren al seu pare al quart dia.

Llavors la marastra conseguí el desterro de la noia a una illa deserta.

Uns pescadors la recolliren y la tornaren al zar.

Vegent això, la marastra ordenà que cavessin en el pati un gran pou, y en ell hi feu baixar a la primpcesa. Després el feu tapar amb terra.

Sis dies després, en el lloc hont la jove havia sigut enterrada viva, se vegé brillar una llum. El zar feu destapar el pou y en el fons hi trobaren a la primpcesa.

Per últim, la marastra feu que buidessin el tronc d'un gran arbre y en el forat hi feu ficar a la primpcesa. Després manà tallar l'arbre y tirarlo al mar.

Nou dies després, les aigües deixaren l'arbre en les costes del Japó, y els japonesos tragueren del tronc a la primpcesa, però aquesta aixís que vegé la llum del dia, morí pera transformar-se en un cuc de seda.

Y aquell cuc s'enfilà fins a dalt del arbre y se menjà les fulles.

Un dia deixà de menjar y de moures; però cinc dies després—el temps que la primpcesa havia passat en el desert,—se reanimà; de nou rosegà les fulles del arbre per espai d'uns dies; després tornà a adormir-se.

Per últim, després del quint somni, el

cuc morí pera ressucitar capull sedós y dorat, d'aquell capull sortí una papellona que comensà a ondre.

Dels ous ne sortiren altres cucs que s'escamparen pel Japó.

Allà se cultiven gran quantitat de cucs y's fabrica molta seda.

El cuc s'adorm cinc vegades y cinc vegades se desperta.

Els japonesos anomenen al primer son: «Somni del lleó»; al segon: «Somni del corb»; al tercer: «Somni de la barra»; al quart: «Somni del pou» y al quint: «Somni del tronc».

III

El Salt

Un vaixell tornava al port, després d'haver donat la volta al món; feia un temps esplèndit y tots els passatgers eren a coberta.

En mitj de les persones un mico, amb sos gestos y salts, era la divertició de tots.

Aquell mico vegent que era objecte de les mirades de tots, cada vegada feia més gestos, més salts y's burlava de les persones, imitantles.

De prompte, saltà sobre un noieta de dotze anys, fill del capità del vaixell, li prengué el barret, s'el posà al cap y s'enfilà a un dels pals.

Tothom reia; però el noi, amb el cap descobert, no sabia que fer, si imitarlos o plorar.

El mico prengué seient a la cofa, y amb les dents y les ungles començà a destrossar el barret.

Haurieu dit que el seu objecte era provocar la rabia del noi al veure els signes que li feia mostrantli el barret.

El noieta l'amenaçava, l'insultava; el mico seguia la seva obra.

Els mariners reien. De prompte se tornà roig de rabia el noi; després, tra-

ientse algunes pessets de roba, s'enfilà a perseguir el mico.

En un moment estigué al costat d'ell; però l'animal, més lleuger y més destre, se li escapà.

—No fugiràs!—digué el noi, enfilantse pel mateix lloc qu'ell.

El mico el feia pujar y pujar però el noi no renunciava a la lluita.

A la punta del pal, el mico, penjantse d'una corda, amb l'altre mà penjà el barret en la més alta cofa; desd'allí se posà a riure, mostrantli les dents.

Del pal al lloc hont estava penjat el barret hi havia més de dos metres; per tant no podia agafarse sens gran perill.

Tots reien vegent la lluita del noieta contra el mico; però al veure que el noi deixava la corda, y se posava sobre la cofa, els mariners quedaren paralizats de terror.

Un fals moviment y cauria a coberta; encare que agafés el barret no podria baixar.

Tots esperaven ansiosos el resultat d'allò. De prompte algú llensà un crit d'espant.

El noi mirà a baix y vacilà.

En aquell moment el capità del vaixell, el pare del noi, sortí del seu camarot portant a la mà una escopeta pera matar gabines. Vegé el seu fill en el pal y apuntantli immediatament, li cridà:

—A l'aigua!... A l'aigua o't matol...

El noi vacilava sense compendren.

—Salta o't mato! Un, dos!

Y en el moment en que el capità cridava:—Tres!—el noi se llensà al mar.

Com una bala penetrà el seu cos en l'aigua; però apenes l'havien cobert les ones, quant vint braus mariners el seguïen.

En l'espai de quaranta segons, que semblaven un segle als espectadors, el cos del noi apareix en la superfície.

Se'l transportà al vaixell y alguns minuts després comensà a treure aigua per la boca y respirà.

Quant el seu pare el vegé salvat, llen-
sà un crit com si quelcòm l'hagués tin-
gut mitj 'aufegat, y retornà precipitada-
ment al seu camarot.

IV

Un càstic enèrgic

Un mujik anà al mercat y comprà
carn; però l'enganyaren amb el pes y la
calitat.

Aixís es que cridava y insultava al
venedor.

El zar ho vegé y preguntà:

—A què venen aquests insults?

El mujik respongué:

—Perque m'ha enganyat; jo he pagat
tres lliures de bona carn y ell m'en ha
donat dugues y de la dolenta.

E zar li digué:

—Aném al mercat y m'indicaràs a
l'autor de l'estafa.

El mujik feu lo que el seu sobirà li
manava.

El zar feu pesar la carn, vengent, en
efecte, qu'el pès no era legal.

Digué llavors el zar:

—Còm ve'is que's castigui an aquest
comerciant?

—Mana—respongué el mujik—que de
la seva espatlla se li talli la lliura de
carn que'm manca.

Respongué el zar:

—Està be. Agafa aquest gabinet y de
la seva espatlla talla una lliura de carn.
Solzament que has de procurar que el
pès sigui just, doncs, si talles carn de
més o de menys, te castigaré.

Res—respongué el mujik,—y s'en anà.

FRANCESC FAURA, Trad.

Llibre d'amants (Fragment)

Ho bells carrers, alts, estrets, y si-
lenciosos de la meua ciutat que envolten
la beatífica Catedral. Catedral suntuo-
sa que t'alses imperativa damunt els ca-
rrers estrets y turtuosos. Jo vos venero!
ls vostres portals foscos y les vostres
finestres p'enes de flor me donen un es-
pecte fantastic després el toc d'Oració.

A vosaltres, bells carrers, jo vos a-
doro. Principalment en l'hora del cre-
puscle, quan sou més solitaris, quan
solzament vos il·luminen els petits llums
d'oli colocats en els portals suntuosos....
Llumaneres, que posades en els portals
me semblen una profesò benedictina
dins els claustres.....

Les campanes toquen pausadament
les quaranta hores, unes dónes mitg en-
corvades pugen pausadament les escales
d'un carrer llarg y fosc calment sembla
una serp enroscada a la Catedral. Els
seus llabis murmuren pregaries torbant
el silenci dels meus carrers, ahont sols
es sentien les veus monotones dels ca-
nonges, seguides de notes soltes de l'or-
ga melodiosa.....

Aquets carrers del silenci son torbats
per dónes de rostres arrugats que
surten de la Catedral. Van sortint pau-
sadament y el seu parlar repercuteix en
le carrer encalmat, trecant per un mo-
ment la pau dels meus bells carrers.

Uns enamorats, pugen el carrer es-
calinant amb tot silenci.

Sota una Verge, baix una llantia mitg
apagada y de unes roses musties s'unei-
xen, els seus llabis s'ajuntaren y un bes

vibrant salta enjogassat per la divina cara..... Confosa, posà el seu cap, demunt els seus brassos, extenent els seus cabells com liquens d'aygua y els seus llabis resaben a la Verge pregaries d'amor.... La Verge extengué damunt d'ells els seus brassos... Aucells nocturns volaven damunt la Catedral, senyalant amb els seus estridents crits, la vinguda de un nou dia ...

Oh bells carrers alts, estrets y silenciosos de la meua Catedral, jo vos adoro!.. ...

JULES MOHERT.

Girona 14 Novembre 1912

Remitit

Barcelona 18 Novembre de 1912

Sr. Director de De Tots Colors
Present.

Molt senyor meu: Li estimaré que de serli possible, se serveixi publicar el següent contingut, en el periodic de la seva acertada direcció:

»Se tracta del ex company de redacció en Lluís Capdevila, florejat poeta admirat per tots.

Aquest subecte, s'ha vist forsa distingit per molts escriptors que i han dedicat exemplars de les seves obres, creientse sens dupte com aixís es de preveure, aquestos senyors, que'l jove Capdevila sabia tenir en estima tals delicades atencions; però no es aixís, doncs el floreijat poeta, sigui pel cas que's vulgui, s'ha venut alguns exemplar dels

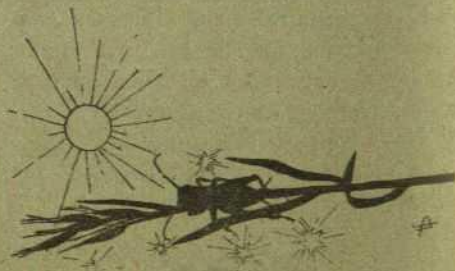
dedicats, en una barraca de llibres vells de Santa Mònica.

Fa pocs dies passant per aque'ls barris vareig veure algún llibre d'aquestos entre els que hi figurava un del senyor Puig y Ferrater. Mercès al avis d'un bon amic, vaig poguer adquirir un exemplar de la meua obra Tempesta. que també li havia dedicat y estava en la barraca, y vareig fer càlculs de lo be que li debien pagar al jove poeta, ja que jo sense regatejar, ne vareig pagar un ral. No es això lo que més indigna per tractarse d'una obra meua que ja sé que'l senyor Capdevila no debía satisferli prou, sinó que's tractava del senyor Puig y Farreter y crec d'altres autors forsa coneguts.

¡Alerta, doncs autors! pensin que exemplars que's dediquin a n en Capdevila —parlo pelsantecedents coneguts— perillen d'anar als encants Però jo me atreveixo fer una petita indicació an el amic Capdevila. y es que si pensa vendren algun més, al menys que s recordi de fer fonedissa la dedicatoria, arrencant la fulla

Moltagrahit y mani com vulgui an'el seu affm. S. S. y att.

Pere Mombrú.

Arts Plàstiques

Exposicions

Tenim al enfront les acaballes del prop passat curs, y l'estiuada ens encarava son plascévol rostre fit a fit, y l'inombrable estol de ciutadants que contenen amb suficients medis s'esmunyien per l'entorn de la gran urbs envers distints indrets pera cercar-hi treva an els afanys y angunies de ciutat, quan els artistes omplenaven amb les obres llurs encar, salons y galeries ont s'hi exposen a la curiositat dels ciutadans. Talment semblava que no havien de finir la tasca sens parar compte en que per tradició tant sols, quedaven els salons deserts d'espectadors.

Després qu'es arribada la tardor y els qu'estiuejen per les platjes o altres llocs frescals de la montanya han retornat, ens hem trobat amb els salons deserts, veient tant sols de tart, en tart, algunes obres totes elles forasteres.

Se va parlar de l'exposició d'obres del malhaurat Brull, empró qualques obstacles l'aplassaren indefinidament.

An el Fayans s'inauguraven les exposicions d'enguany amb unes notes o impresions d'en Puig Perucho d'una desfogada execució y revelant unes excelents condicions.

Actualment en aqueixes galeries, exhibeixen en important exposició les obres en Casanovas y en Pitxot, amb ses magnífiques obres esculturals el primer, y amb ses pintures obra d'aquets darrers anys el segon.

Davant de l'obra de'n Casanovas l'espectador serva el respecte que desperta el trobarse enfront de lo sensacional; l'obra d'aquest mestre vibra fins al cor de qui la contempla. Es l'obra qu'impresiona de moment, empró sens mai decaure. Un no's cansa d'admirar la serenitat, la

magnificencia junt amb la grandesa de esperit de qui l'ha concebuda, desvetllen al conscient espectador l'idea de qualque obra estable, duradera eterna.

Els elements qu'integren l'obra d'en Pitxot, ben al revés, denoten un estat febrós per la divagació.

En Pitxot lluita pera expressar l'essencia de la naturalesa, o mellor dit fora si diguessem que vol cantar la naturalesa amb sols sos elements essencials sens profundisar son esperit d'observació en lo que ve a completar, a detallar lo que li ve a servir de tema pera l'obra.

Y no caldrà pas dir ni ponderar en contra d'en Pitxot, doncs qu'es l'artista en lluita, y al qui lluita deu considerar-se l. Es, sens dubte un dels quins lluiten amb noblesa y conciencia, amb grans disposicions naturals, empró amb el dubte sempre pel davant de l'obra llur.

Y resumint pot dirse que mentres que l'obra d'en Casanovas es el resultat definitiu d'un ferm temperament en lluita amb l'art, es l'obra d'en Pitxot el resultat d'uns anys continuats de divagació, de descontent de si mateix, de verdadera lluita. Es lo insòlit concebut a través d'un temperament sadoll de dubtes.

A la sala Parés, també exhibiren obres en Marqués, que demostrave felissas disposicions per l'art; en Rafel Estany mostrave la seva destresa en un bon nombre d'obres al alguafort, una especialitat que llastimosament ha decaigut en els temps moderns

Es el senyor Estany un gran coneixedor de la técnica en aqueix difícil ram, empró descuide ben sovint la forma y es de dordre donades tan belles qualitats de que se ns mostra possessor pera el susdit conreu.

En Recoder y en Fló també donaren

fé de vida amb sos treballs ben dignes d'atenció.

Y finalment un veterà popularíssim per ses obres ve a omplenar el desfogat saló tot per enter.

Es en Meifren, aquell qu'un quart de sigle enrrera se ns mostrave artista dominant en les joguines de la mar, sos moviments trasparenciens y reflexes. Ell ne conexia ja aleshores els secrets; més tart, abandonave el mar d'aprop pera que li servis de fons prenent amor per les montanyes, roquissers y rierals; darrerament introduintse an els jardins romàntics de particulars estades se'ns hi mostra un mestre delicat.

Ell ha trobat la simplificació y amb una senzillesa encisadora logrà efectes dintre aqueixa entonació quieta que no han adquirit bon nombre dels que amb gran treball preten en obtenir el resultat perfecte.

Se parla d'altres exposicions que seguidament aniràn realisan-se en els distints salons arebre la sanció dels ciutadans.

FAUNE

Musicals

Cavalleria Rusticana

Per no haverse presentat el tenor encarregat d'aquesta *particella* feu desempenyar l'empresa pera sortir del compromís el paper d'aquest cantant per un desconegut, indigne de figurar en nostre Gran Teatre, sent aquesta la causa principal del fracàs qu'obtingué la primera representació d'aquesta popular ópera.

La senyora Agostinelli artista verament notable y digne de millor company d'art, feu tot lo possible amb sos dots que tan fan ressaltar la seva personalitat per

salvarse del naufragi d'aquesta ópera, mes foren xorcs els seus esforços, lo grantse salvarse tant sols aquesta artista puig perella foren els únics aplaudiments que reso naren en la sala durant aquesta desgraciada *reprise*.

I Pagliacci

En la mateixa vetlla que tan malcomensament havia tingut es possà també en escena aquesta ópera del compositor italià Leoncavallo.

Mes no tot tenen d'esser desgracies; una ovació magnífica y espontánea tingué lloc al finir els darrers acorts del prolec d'aquesta obra molt ben cantat pel ja celebrat beriton Viglione Borgese. Aquest y la notable artista senyora Margot Kaftal de quin paper de Nedda en feu una veritable creació, foren els heroes de la vetlla amb la brillant interpretació que donaren a n'aquesta ópera fent ressaltar d'una manera notable y digna dels majors elogis les poques belleses que conté.

Is demés artistes interpretaren amb lloable discreció els seus papers respectivus sent també l'orquestra dirigida per el mestre Petri, també justament aplaudida.

Del Palau de la Musica

Catalana

Concert Orfeó Català

Amb motiu d'haver tingut lloc aquests dies el III Congrés Nacional de Música Sagrada l'Orfeó dedicà a els congressistes aquest concert.

Amb un plè digne del seu gran renom interpretà de la manera qu'ens té acostumats y que sols ell sab ferho, escullides composicions del seu repertori ben forts aplaudiments al final de cada obra.

Mes el mes gran atractiu d'aquest programa era en la segona part per te-

nir lloc en ella la primera audició del motet *Canteu al Senyor un cantí nou* de J. S. Bac.

Sols el geni d'aquest gran y excels compositor, el més inmort de tots els musics, pot concebir una obra tan sublim y grandiosa y envollada de tantes dificultats d'execució com es aquest motet, sobretot en sa primera y última part, quina interpretació sembla verament impossible poguerse dur a cap; mes amb tot y aixó el nostre valent Orfeo el cantà y amb vera joia pot dirse qu'estigué insuperable, logrant una claretat y un conjunt tan encertat que al finir, el public tot prodigà als orfeonistes y al mestre Millet una delirant ovació per son treball artistic verament titànic dig-ne dels més grans y sincers elogis vers aquesta admirable institució choral que en tan enlayrat cim ha colocat l'art musical de la terra catalana amb es magistral interpretacions, y al mateix temps per havernos donat a conèixer aquets grans monuments de la música puig que sens ell, jamay ahuríem pogut gaudir del immens encís qu'envolcallen aquestes sublims creacions del pare del art modern y genial compositor Ricart Wagner....

SCHERZO

Desde América

De Santiago de Xile

El 12 del passat Octubre en el Centre Català de Santiago de Xile, tingué lloc una gran Vetllada, en recordansa del descobriment d'America.

En aquesta esta, *Aniversari del Descobrimient d'America* va representarse el drama en tres actes anomenat *L'Obra*, original de don J. Avellanet, consoci del Centre y català d'origen.

No cal que es digui com fou rebut *L'*

Obra pel public. Basta tan sols pensar que per una Gran Vetllada com aquella lo que s'esculleix ha d'esser forsosament honorable y de valer positiu.

Contribuhiren al bon éxit de l'obra els aficionats que l'interpretaren y seria injust no recordarlos en aquet moment. Els senyors Barba, Vilarrubias, Noguera y Torrent, rebin la nostra més franca felicitació. Però a qui'ns cal felicitar especialissimament es a la senyora Planas de Torrents que va presentarse, ja com una actriu acabada y de talent.

Santiago 17 Octubre 1912

TEATRES

ROMEA

Entre ruinas, tres actes. de Campmany y Giralt.

Aque'lla pedra que natura suavisava de aspres cantells pera que [facilment y al feble impuls del bras del vell, pastor rodoli per pendents, rostos avall sens reposar fins al torrent, es el retrat, l'imatge viva d'en Robert Castells, protagonista de l'obra que'ns ocupa, doncs tanta y tanta es la inclemencia amb quela fatalitat per obra dels autors aboca pe'l demunt d'eí que bo y ne fan més d'un gra massa pera poguer justificar el titol, que arriben fins a nivell de lo inverosimil.

En tot l'acte primer y part del darrer se desenrotlla l'obra ac y correctament, emprò al traspasar la meytat del según, aquella escena de tenebres es gastada y de poc gust, y fuig de la veritat. De manca de veritat y de man soyes son moltes de les escenes amb que compta *Entre ruinas*, y la principal a nostre entendre es qu'aquella senyoreta recatada y a punt de contraure matrimoni, sàpiga tot l'embolic de sa mare amb aquell metge, que amb la capa de l'amistat lleva l'honra de la llar, y qu'a

més, tinga el gros desenfado de posarse al lloc de la culpable pera arrostrar la culpa amb totes les conseqüències. En això fins se nivella al ordre de lo immoral.

La interpretació molt esmerada doncs tothom hi posà l'ànima, distingints hi el senyor Torres y la senyoreta Abadia que brodaren admirablement el seu paper, els senyors Gimenez, Sanchez Guittart y tots en general se portaren amb grossa correcció y amb plena voluntat sens que's quedés enrera la senyora Cobeña y Srta Xifrá.

Encara que poc afortunats, els autors en aqueixa obra, en son conjunt, logren, amb tot, contrastos d'efecte que sedueixen al espectador.

El decorat.....!!

PRINCIPAL

La bonica obra d'en Pierre Wolff, *Los muñecos* ha tingut un èxit ben merescut en aquest coliseu seguintse representant diàriament desde la vetlla de l'estrena.

Per aviat està anunciada l'estrena del drama en quatre actes *Lo más hermoso* original d'en Adelart Fernández Arias, periodista que el pseudonim de *El duende de la Colegiata* ha fet tan popular desde les columnes del *Heraldo de Madrid*.

NOVELTATS

Sens cap estrena que mencionar, segueixen en aquest teatre les representacions de l'obra d'en Zorrilla *El Zapatero y el Rey*, obra que ha omplert el cartell de la casa durant aquests dies.

Pel pròxim mes està anunciada la genial obra d'en Schespeare, *Romeo y Julieta* traduïda pel jove y distingit escriptor Ambrós Carrión y per la que ha pintat decorat nou en Olaguer Junyent.

ESPANYOL

La victoria dels 110 farsa en dos actes d'Antoni Muntanola.

Veus aquí un quadro escènic que recorda lleugerament els personatges de *Los intereses creados*. Es indubtable que en Muntanola ha demostrat un avenç de *metier*, forsa remarcable en l'art perillós ssim de la construcció escènica.

Després del *Jordi Hechler*, *Lexmestre* y *L'esbojarrada*, aquest jove autor ha intentat probar fortuna en aquesta nova producció d'ambient totalment diferent al de les tres esmentades.

Ens trovem en el prolec, amb tres companys vagabonds, poeta l'un el més jove; músic l'altre el més vell; y un d'entremig materialista y calculador, lo que ara en diem *un senyor Esteve*. Al lluny ressonen trets y canonades, car hi ha guerra forta en l'encontrada y esperen el moment de poguerse atansar als morts en la lluita y arreplegar tot lo que duguin a sobre. De les robes que un d'ells ha recullit, se vesteixen de soldats del rey y corren a aprofitarse de la roba nova, ja que ella els farà obrir les portes de totes les cases.

Arriven els tres vagabonds al hostaler de «La cabra blanca» amb gran espatec d'espases y esperons. L'hostaler els fa entaular tot seguit y els convida a baixar al seller. El jove poeta prefereix quedar-se a dalt amb la filla del hostaler y una fadrina rodanxona. Ja els tres en amable intimitat els hi conta combats imanginaris amb gran contentament y admiració de totes dugues que'ls hi sembla veure en aquell jove de paraula fàcil y avassalladora, un personatge de llegenda, valent y decididor.. com la filla del hostaler l'havia somniat alguna volta.

Un espatec de fusellaria, els fa retornar a la realitat del seu fals vestit de capitá. El batlle del poble amb una colla de pagesos ve a cercarlo pera que mena a la lluita als camperols contra les tropes d'un duc que mou brega als subdits

del rey. El poeta, per amor a la filla del hostaler, farà de capitá, y amb l'espasa a la mà s'en va a topar amb l'enemic.

En el segon acte, la filla del hostaler està tota anguniosa per la sort del capitá però aviat grans crits d'alegria duen la nova de la victòria d'en Valeri, el jove poeta. Ell ha guanyat y una ferida al front n'es prova del seu coratge. El poeta serà tot seguit, l'espós de l'hostalera y quan arriba un capitá veritable del rey, es perdonada la seva mentida pel seu triomf.

Es indubtable que *La victoria del 110* aporta a l'escena catalana una nova modalitat molt digna de tenir-se en compte. Cal felicitar, tot encoratjant-lo al seu jove autor, més que res, per aquesta causa, per ésser jove y per ésser novell.

El dimecres degué estrenarse *Epitafio* del fecond poeta Ambrosi Carrion. En parlarem.

APOLO

La companyia d'en Rojas va fent el seu fet, espaterrant de mala manera al públic d'aquest teatre quan no amb drames esgarriuosos com l'estrenat darrement *La noche trágica*, amb obres (!) de tendències filosòfic-modernisades com *El sol de la Humanidad* y la que està anunciada per demà, original del mateix autor *Cristo contra Mahoma*.

No hi ha manera de fer teatre tal com mana la llei del sentit comú?

AGRUPACIONS Y SOCIETATS

De la setmana passada

Círcol d'unió lliberal Dte VII.—Diumenge passat a la vetlla se celebrà en aquest popular teatre, la inauguració oficial de la temporada y presentació de la companyia que amb tant acert dirigeix en Ricard Palmerola.

Les obres escullides siguèren, el drama

en dos actes d'en Puig y Ferrer, *El gran Aleix* y l'impresió tràgica d'en Rossend Llurba *La darrera Disbauxa*.

La senyora Guart, en *El gran Aleix* fent gala de les seves excelents facultats d'actriu dramàtica, brillantment secundada pels senyors Abós, Ferrer (M y A), Collell y Rufar. En *La darrera disbauxa*, en Miquel Ferrer sebundat per una distinguida actriu, plasma maravellosament el tipus arruixat y cínic del protagonista de l'obra.

La presentació, en general, siguié notable, y el públic prmià amb nodrits aplaudiments, el treball d'aquells voluntariosos aficionats.

Centre Catòlic de Sans.—El dia 10 d'aquest mes tingué lloc en aquest Centre la representació de la celebrada comèdia en 3 actes, (sense dones) *D. Gonzalo o l'orgull del Gec*.

Se distingiren en gran manera el director d'escena senyor Agell y els senyors Carulla, Arquer y Agell (Ll.)

En Bransuela inmillorable en el paper de «Toful», fent riure de gust a l'escullida concurrencia que omplia la sala.

Molt be els senyors Leocor, Vergés, Miret y Mercade, encar que aquests no's sentien gaire.

En conjunt molt be.

Se representà també un drama castellà en 1 acte, distingint-se tots els que hi prengueren part.

SANT ANDREU.—Cassino Fomento Andresense.—El dimecres prop passat, va debutar la companyia que dirigeix l'aplaudit actor en Josep Pubill.

Porta per primeres actrius les senyores Carme Parrñó y Pepeta Roca, y els actors senyors Capdevila, Calvo, Rovira, Puigventós, Cabruja, Papell, Fernandez y Ortiz.

Se posà en escena la deliciosa comèdia d'en Rusiñol, *Els Sabís de Vilatrista*. No fem menció particular de cap dels personatges, perquè tots estigueren superiors.

síssims, encaixant d'una manera magistral sos respectius papers. A la Pepeta Roca per major justícia, hem de dir-li que interpretà el paper de «Julia» innolorablement.

Poques vegades hem vist un conjunt de companyia tan digna de lloansa.

Els intermedis foren amenisats per un quintet que's va veure obligat a repetir alguns dels seus números executats.

L'empresa d'aquestes funcions la componen uns joves d'aquesta barriada, a quins felicitem.

POBLE NOU.—Ateneu Democràtic Regionalista.—El prop passat diumenge la companyia d'aquesta entitat interpretà l'obra castellana *La muerte Civil*.

L'interpretació més correcte que' dia de inauguració de temporada. Se distingiren notablement en l'interpretació tots els elements que hi prengueren part.

Preguem al director escènic escolleixi obres de repertori modern, puig pensèm satisfaràn doblement al selecte públic que de costum assisteix a n'aquesta casa.

Ateneu Oorer II Districte.—El dia 3 tingué lloc la primera vetllada del teatre líric català, posant en escena *Berdalet pare y fill del comer de Barcelona*, *Dorm y La Barca*.

De la interpretació dirèm que la part declamatoria fou regular, y referent a la lírica, debèm manifestar que allí hont no hi hà elements per cantar val més no ferho, perque sino es una ignoscencia a pel públic y no líric català. Esperèm que a la segona no passarà.

Dia 10 represa (hem perdut el número) de l'obra publicada per nostre revista, *Els Hipòcrites*, en quin protagonista havèm aplaudit tantes voltes al senyor Boquet. El reste de la companyia se portà correctament, essent fortament aplaudits.

Diumenge passat posaren en escena *El Compte l'Arnau*, amb tota propietat

per lo que mereix un aplauso el senyor Vidal, com a quete de maquinaria. No poden dir igual de la interpretació, ja que'l senyor Viñallonga no'ns convencé amb el «Compte»; el senyor Boquet sempre se salva de les situacions crítiques, y el senyor Capella amb el «Roig» (butxi) no podèm precisar si no no sabia fer o no sabia el paper. El senyor Simó y la senyora Vidal escoltant l'apuntador. Els demés se portaren discrets. Aquestes particularitats sigueren causa de que l'obra no fos jugada com saben ferho en altres ocasions els aficionats d'aquesta casa. Els conjunts dels comparses nos abien que fer ni hont posarse, cosa que deu tenir en compte el director d'aquest elenc.

Una sincera lloa mereixen les senyoretas Agneta Morera y P. Durán, ja que feren un treball meritíssim per lo que's vegeren sincerament aplaudides.

Fou sospesa la comedia *El triomf de la carn*.

Per diumenge proper *L'Aniversari*.

Quadro dramàtic Perbellini.—Aquest grupu ha comensat els treballs necessaris per la representació extraordinaria que tindrà lloc molt en breu de les obres *El campanar de Palma*, amb decorat igual al del S. A. C. y *L'home de palla*.

Esperèm aquest aconeteixement.

Círcol d'Unió Lliberal Districte VII.—Diumenge passat, a la vetlla, se celebrà en aquest popular teatre, la inauguració oficial de la temporada y presentació de la companyia que amb tant acert dirigeix en Ricard Palmerola.

Les obres escullides sigueren el drama en dos actes d'en Puig y Ferrer, *El gran Aleix* y l'impressió tràgica d'en Rossend Llúrba, *La darrera Disbauxa*.

La senyora Guart, en *El gran Aleix* feu gala de les seves excelents facultats d'actriu dramàtica, brillantment secundada pels senyors Abós, Ferrer (M. y A.) Colleli y Rufart. En *La darrera Disbauxa* en Mique Ferrer secundat per una

distingida actriu, plasmà maravellosament el tipu arruixat y cinic del protagonista de l'obra.

La presentació, en general, sigué notable, y el públic premià amb nodrits aplaudiments, el treball d'aquests voluntariosos aficionats.

D'aquesta setmana

Els Unics.—El passat diumenge posaren en escena el popular drama d'en Zorrilla *Don Juan Tenorio*, en el que hi feren son debut les senyoretes Vasconcellas (A. y M.) y senyora Balles.

Prengueren part a la festa els senyors Ribas, Brisa, Esteve, Abello, senyoretes Vasconcellas, Zizón, Gargallo, Balles y demés que dirigits pel senyor Alfocea, feren lo que pogueren per sortir lo millor possible de llurs papers.

Pel dia 1 està anunciat el benefici del soci fundador senyor Josep Baus, posant-se en escena les obres *Juan José* y *El Contrabando*.

SANT ANDREU.—Foment Andreuenc.—La companyia Pubill-Roca-Parreño, continúa fent vetllades delicioses, encara que aquesta vegada els hem vist un xic desorganitzats. Les obres posades en escena, foren *Tot Cor* y *Gent d'ara*.

En aquesta última hi hagué alguns qui mortificá un xic a la concurrència per no estar gens en caracter y abusar massa de son paper.

Dels nostres Corresponsals

De la setmana passada

LLEIDA.—Joventut Catòlica.—La secció d'aquest Centre, posà en escena el diumenge dia 10, la magnífica producció en tres actes, del insigne dramaturg D. Manuel Folc y Torres, *De bon tremp*.

L'interpretació que hi donaren els aficionats de la casa, fou fluixa, degut sens dubte a la falta d'ensajos. Les úniques que's portaren dignament, foren les Sres. Luca, que en la «Madroneta» tingué moments felissos, y la Srta. Puig en la «Miona», que's va veure

qu'havia estudiat amb carinyo. El director del quadro Sr. Gonzalez, en el «Jaume» y el Sr. Farrús, en el «Queló», també es portaren en algunes escenes bé y'ls demés, Srs. Grau, Purroy y Amorós, varen fer lo que bonament podien. El senyor Castellvi, que representava el «Destruït», estigué bastant acertat, y el cronista, que desempeñava el caudal de «Rafel» deixa la crítica, a judici del distingit y poc públic que hi assistí. A cada final d'acte s'aplaudi, pero no amb l'entusiasme d'altres representacions.

Per final, el diàlec *Terapéutica Moderna*, interpretat discretament pels Srs. Amorós y Purroy.

Esperem que la secció es pendrà amb més interès, l'estudiar les obres.

En preparació *El joc*.

SABADELL.—Gran Teatre Imperial.—El passat diillúns debutà en aquest important teatre la companyia del popular actor en F. G. Parreño.

Posaren en escena la grandiosa obra d'en Victor Hugo *Los Miserables*, adaptats terriblement a l'escena no sabem per qui, però ni volém saberho, car ens presumim que la producció deuria contractarse a pès de paper.

De l'interpretació, per modestia ens abstinem d'anomenar cap personatge, puig fou completament ridícula, sols direm que no hi mancaren gens els tiros, gracies al esser al final, que'l públic marxava perque s'asfixiava de l'immensa fumera.

El decorat ens sembla que no l'havia fet cap pintor, puig era escandalós de mal fet.

Pregem an en Parreño, no vinga més a fer *Los Miserables*, puig aquesta obra els estava massa elevada.

RODA. (Vic).—Els Fills del Ter.—Diumenge dia 17, a les 9 de la nit per la companyia que dirigeix el primer actor en Claudi Tubau, fou posada en escena l'obra dramàtica *Despertar en la sombra*, davant d'escassa y distingida concurrència, quina execució fou superior, desempeñant el Sr. Tubau un paper de verdader caràcter, fentse tributar merescuts aplaudiments en varies escenes. Estigué també molt acertat el Sr. Marcet (P.) en son paper de galant. La Sra. Sagués regular si bé molt afónica y la Srta. Tubau admirable y fins digne de rebre un aplauso de part nostra, puig demostrà, apesar de ser molt jove—

neta, grans facultats dins l'art que cultiva.

BADALONA. — Centre Badaloní. — Diumenge passat la companyia Terrades-Casas, representà en aquest Centre l'hermosa producció de l'ignasi Iglesias, *La mare eterna*.

En l'execució que fou inmillorable. s'hi distingiren en gran manera en Casas y en Gili, que bé pot dirse que feren una creació de llurs papers, acompanyantlos amb bon acert en el desenrotll de l'obra els senyors Bo x, Gateil, Caballe y Giró, y la senyoreta Rovira.

—Centre Catalanista «Gent Nova». — Diumenge que ve aquest centre inaugura la temporada d'hivern amb les obres *La verge boja* y *El pintor de miracles*.

TÀRREGA — Lliga Catalanista d'U. y S. — El dia 10 del corrent y en l'última sessió cinematogràfica de la tarde, el jove aficionat Agustí Cobi representà amb molt èxit el monòlec del malaguanyat Fontova *L'últim graó*.

—La Alianza. — El mateix dia a la nit se representà en aquesta entitat pel grup d'aficionats de la mateixa y baix la direcció del Sr. Pané, *El Contramestre* y *Agencia d'informes comercials*.

CASTELLAR DEL VAL·LÈS. — Patronat obrer de Sant Josep. — El prop passat diumenge dia 17 del corrent, a la tarde, una companyia d'aficionats de la veïna ciutat de Sabadell, que dirigeix D. Sebastià Girbau, donà una funció en el teatre d'aquesta Societat. La sala d'espectacles estava plena de gom a gom. Les obres que posaren en escena foren *El forjador d'acer*, *La pau del hogar* y *Un bon debut*, d'aquestes dos últimes, *assassinaren* les dames. El desmenyó molt a gust del públic que sortí satisfet de la vetllada.

D'aquesta setmana

LLEIDA. — Joventut Catòlica. — Els aficionats d'aquest centre, possaren en escena el dia 17, per la nit, el drama en dos actes *Honradesa* y *Setge* Juiges sarsuela. L'execució del primer fou pessima, distingintse tant solament la Sta. Puig. La sarsuela, obtingué molt bona execució, essent aplaudits amb fort entusiasme la Sta. Luca, que cantà molt bé el duo, y'ls Srs. Farrús, González, Castellví, Charles y Amorós.

El coro, bastant afinat, baix l'experta di-

recció del mestre Senyor Mateu. El dia primer de Desembre *El foc*.

—Joventut Jaumista. — El dia 17 interpretaren els aficionats de la casa *El soldado de San Marcial*, no pog. entne parlar, per no poder assistirhi.

El dia 24, la preciosa comedia en tres actes *D. Gonzalo o l'orgull del gac*, amb una interpretació bastant fluixa, per lo que toca a la direcció de l'obra.

E Sr. Capell amb «D. Gonzalo» molt desafortat no donant cap importancia al paper i els Srs. Casamiquela, Pousoda y Salvadó aixis com les Sies. Gay, Borràs y Gay, bastant acertats aplaudintlos el poc públic.

—La Paloma. — El dia 17, dues vegades *Mala nit* y el dia 24, dugues més de *El lli del capitá*, essent aplaudits tots els artistes, especialment el Sr. Gual.

NOVES

Repartim en aquest número als nostres afavoridors y corresponent als nostres subscriptors, el primer plec (16 pàgines) de la hermosa obra de nostre company Lluïba premiada pel jurat calificador del Concurs de dialectes teatrals DE TOTS COLORS

La darrera disbauxa

Aixi meteix repartim les cobertes de la famosa obra mundial, traducció de l'eminent Narcís Oller

El mort en vida

En el número pròxim acabarà de publicarse

La darrera disbauxa

y es donará també sencera la traducció catalana de la punyenta obra de teatre Guinyol

ELLI!

(L'apatxe)

Aixis mateix, els subscriptors reberan junt amb dit número l'obra

El mort en vida

degudament enquadrada. Preu d'enquadernació 15 cts.

Marian Larra

A en Larra, se'l pot calificar d'actor eminent, sense reserves. El seu art es sobri y expressiu, y uneix a la ductilitat de la seva fesomia una intenció en l'expressió y una seguretat en els gestes que fan que obtingui sempre l'afecte que ell se proposa.

Es actor comic y les qualitats que deixem apuntades en el paragraf anterior fan que pera arrencar la rialla del public no hagi de recorre mai a les pallassades. En Larra fa riure molts cops amb una mirada, amb un geste, amb l'expressió de la seva cara.

Però com a gran actor té també un gran domini de l'art del *dir*, de la declamació y per això moltes voltes amb una sola inflexió de veu o amb el *tó* que usa el *dir* una paraula, el public ja romp en riallades.

Es avuy director de la companyia que actua en el teatre Romea de Barcelona. y es veu, ell y els seus companys, entre els quals s'hi compte el nostre eminent Gimenez, afavorit de cada dia més pel públic que concorre abundantament en aquell teatre.

Els nostres actors están de enhorabona, però cal fer constar que es fora de Catalunya L. Enric Borrás recorre amb triomfals èxits les Amèriques, el seu germà, en Jaume, a Madrid ha obtingut també un gran succés en la representació de «El Místico» y la gentilíssima Xirgu durant la seva estada a París ha rebut molts obsequis dels autors francesos y ha estat sempre carinyosament acompanyada per l'eminent Rejane.

Ningú es profeta en la seva patria. Es una llàstima però es veritat.

En el número proper nostre company Sherzo parlarà extensament en ses Musicals dels concerts qu'han tingut lloc en el Palau pel Quartet *Renaixement* y el pianista *Alexandre Ribó* aixís com també de la primera representació de la opera *In Ballo in Maschero* en quina debutà el celebrat baríton *Stracciari*.

Cambi de front

No ha deixat de cridar fortament nostre atenció el fet de que l'Alexandre de Riquer tinga presa la costum d'avisar en sos prosaics cartells de cantonada les seves exposicions, redactades en castellà, y es més de notar per quan dit eminent artista, no solament alguns anys enrera ho feya en la propia llengua sino qu'amb ella's donava a conèixer com a literat en la publicació d'algunes obres tant en prosa com en vers.

Aquest sobtat girar de front, entre'ls que ens preciém y ens enorgullim d'esser defensors constants y amants invulnerables de la llengua qu'escoltarem dolsament cantar desde el mamar la llet de nostre mare ens ha tots somogut; ens ha causat una molt forta sensació al veure a un home menyspreuar tot treditament aquell noble dictat que'l mon pot donarli: això es, *esser tot un caràcter*.

Nostre estimat confrare «El Poble català» després d'anomenarlo estimat amic li llessa al rostre les que sequeixen execrables, contundents paraules:

Vergonya eterna pels qui menyspreuànt la seva llengua emplen la dels altres. Amen.

Nosaltres, d'acort amb nostre confrare hem d'acabar aquest paragraf cridant també ¡Vergonya!

Sindicat Professional de Periodistas.

La setmana abants-passada tingué lloc en el teatre de Novetats la anunciada funció del esmentat Sindicat, en la qual hi prengueren part les companyies de declamació del propi teatre Novetats, Romea, Eldorado, Principal, Espanyol, Nou y els distingits artistes del Liceu senyors Ronsellere, Borghese y la senyora Agustinel·li, la celebrada Meller y els excèntrics del Arnau Les Harturs. Per indisposició de la Niña de los Peines, va pendre part en aquesta funció el divertit don Genaro.

Foren representades les obres *El agua mi lagrosa* (Calvo) Segon acte de *Amor de Amar* (Gimenez y Abadía) *El gran Corraceda* (Larra) Segon acte de *La Ráfaga* (Villagomez) *Callat, que no se despierte* (monòlec per Cobña) *El triomf de la carn* (Sindicat) Segon acte de *La generala* (Santpere-Guillen).

El teatre estava pleníssim y tots y cada un dels artistes que prengueren part en la funció foren forsa aplaudits.

De Societats

El avant-passat dissapte a la nit tingué lloc al «Centre de Dependents del C. y de la J» un recital a piano, violi y violoncelo a càrrec dels senyor Roig y senyoretas J. y C. Raduá.

Interpretaren obres de Beethoven, Svendsen, Sarasate, Popper, Mendelssohn y altres amb gran carinyo y discreció y si bé no alcansaren el grau de refinament y perfecció que les obres mereixen. Fou molt celebrat el treball dels notables concertistes.

Una concurrència nombrosa y forsa distingida doná gran relieu a n'aquesta simpática festa.

Per diumenge dia 1 Desembre, està anunciat en l'«Agrupació Natura» el benefici dels joves F. Ramón y S. Domenec, quins han escullit les obres *El chiquillo*, *L'hereu Escam-*

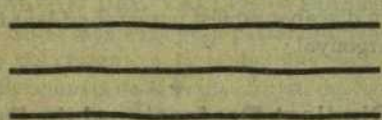
pa y una estrena. Per deferència als beneficiats s'ha encarregat la direcció de les mateixes el notable aficionat Narcís Perbellini Cooperaràn a l'interpretació a mes de tot el quadro, les simpàtiques dames joves L. Fernández y R. Sasac. Els augurem una bona festa y en parlarem extensament.

El quadro dramàtic den Perbellini ha posat en assaig la segona representació de la fantasia lírica «Viure-amor» el drama romàntic «Sempre amor» y l'estrena den Gardó «Rac».

S'estàn activant les decoracions per la representació extraordinària de «El Campanar de Palma».

L'Ateneu del districte II. té anunciat pel dia 30 una solemnnial festa inaugural dedicada al eximi poeta català Joan Maragall prenenthi part reconeguts publicistes, y el quadro de la casa representarà «Eridon y Amine» y clourà la festa una audició de pessets pel Orfeó Nova Catalonia.

Ha sortit

LE CHIC

Agent general a Catalunya

Casa Baxarias

Alt de Sant Pere, 17, interior - Barcelona

Recomanem la lectura del IMPORTANTISSIM insertat en aquest numero